

Bijdragen

Het (de)constructivisme van Duncan Kennedy

Pauline Westerman

Op 10 januari 2005 verleent de Universiteit van Amsterdam een eredoctoraat aan Duncan Kennedy, de nu 63-jarige Carter Professor of General Jurisprudence aan de Harvard Law School. Kennedy is er eigenlijk de man niet naar om een eredoctoraat te krijgen. Niet omdat zijn staat van dienst niet indrukwekkend genoeg zou zijn. Zijn oeuvre bestrijkt een enorm breed terrein: rechtsgeschiedenis, rechtseconomie, rechtsvinding, en semiotiek en hij bespreekt de technische details van de onrechtmatige daad met hetzelfde gemak als waarmee hij het afbrokkelen van de scheidslijnen tussen publiek- en privaatrecht schildert.

Maar het ontvangen van eredoctoraten was waarschijnlijk niet iets dat hem voor ogen stond toen hij in 1976 zijn inmiddels befaamde 'Form and Substance in Private Law Adjudication' schreef, het artikel dat aan de wieg stond van de Critical Legal Studies-beweging. Kennedy heeft immers nooit tot het establishment willen behoren. Nog steeds bekritiseert hij juridische opleidingen als broedplaatsen van conformisme, nog steeds ook is rechtstheorie voor hem in de eerste plaats ideologiekritiek. Men mag vaak horen dat CLS op sterven na dood is, voor de kritische theorie van Kennedy geldt dat zeker niet. Hij rekent zich getuige bijgaand artikel tot 'de dominante' stroming in die beweging en zo lang hij leeft, leeft ook die beweging.

Maar tegelijk is Kennedy ook méér dan een relict uit vervlogen dagen. Hij mag dan spreken over 'juridische arbeiders', maar wat die arbeiders volgens Kennedy *doen* wordt nog steeds onvoldoende belicht in de rechtsvindingscursussen die de rechtenstudent worden aangeboden en waarin lacunes in het recht ofwel door 'discretie' worden opgevuld ofwel door 'beginselen'.

Daarom zijn we blij dat Kennedy *R&R* toestemming gaf een nieuw artikel van zijn hand te publiceren. Het artikel werd in februari 2004 als paper in Mexico gepresenteerd en wordt nu voor het eerst gepubliceerd, hoewel de Kennedy-kenners dingen zullen herkennen uit het veel langere (moeder)-artikel 'Freedom and Constraint in Adjudication: a Critical Phenomenology' uit 1986. Het voordeel van deze nieuwe tekst is de grotere helderheid en beknoptheid. Om deze reden leek het ons goed een vertaling te presenteren,

zodat ook studenten nu toegang krijgen tot de vaak cryptisch formulerende Kennedy. En ook Kennedy vond het prima: 'I love to be translated' werd door hem al snel verbeterd in 'I live to be translated'.

Het artikel wordt gevolgd door een interview dat ik in oktober 2004 met hem had in Brussel, waar hij op uitnodiging van M. van Hoecke gastdocent was bij de masterscursus in de rechtstheorie van de Katholieke Universiteit Brussel. In het interview wordt vooral nader ingegaan op de opvattingen en ideeën die uiteengezet worden in bijgaand vertaald artikel. Het wordt in het Engels weergegeven, niet alleen omdat het in die taal werd afgenomen, maar ook omdat het dan toegankelijk was voor Kennedy zelf die inmiddels ruime ervaring heeft met verkeerde weergaven en onbegrip, zelfs 'door vrienden, zoals Brian Bix'.